

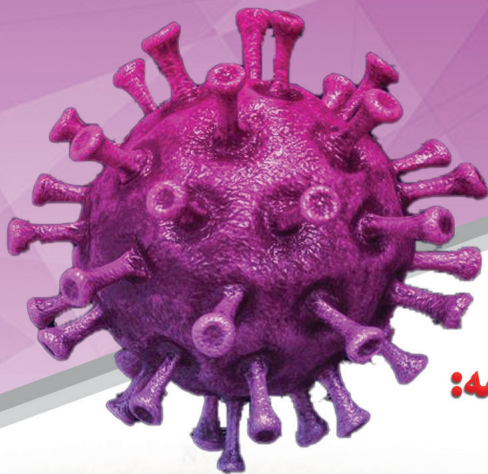
وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی

۴۸۲

ترویج پیشگیری از شیوع بیماری کرونا در جامعه روستایی و عشایری کشور

توصیه نامه شماره سه:

اقدامات پیشگیرانه و

بهداشتی ارتباط با دام

تهیه شده در:

**کارگروه ملی ترویج پیشگیری از شیوع بیماری کرونا
در جامعه روستایی و عشایری کشور**

۲۲ اسفندماه ۱۳۹۸

بیماری کرونا (کوید ۱۹) چیست و چه چیزی باعث آن می شود؟

ویروس کرونا جدید، یکی از انواع ویروس های کرونا است که در انسان بیماری ایجاد می کند. این ویروس از فرد مبتلا به افراد دیگر سرایت می کند. افراد بسیاری در سراسر جهان و ایران به بیماری کرونا مبتلا شده اند. این بیماری تاکنون موجب مرگ هزاران نفر شده است.

آیا حیوانات باعث انتقال ویروس کرونا (بیماری کوید ۱۹) می شوند؟

راه های انتقال این ویروس هنوز به طور دقیق مشخص نشده است، اما راه اصلی انتقال این ویروس از انسان به انسان است. شواهد نشان می دهد که این ویروس خاستگاه جانوری دارد. هنوز مشخص نیست چه جانوری منشاء این بیماری بوده و راه انتقال چه بوده است. هر چند این موضوع نیاز به بررسی بیش تر دارد، اما شواهدی در دست است که احتمال انتقال از نوعی خفاش را مطرح می داند.

اقدامات پیشگیرانه در ارتباط با دام های زنده یا

محصولات دامی

سازمان بهداشت جهانی و سازمان جهانی بهداشت دام، توصیه های مهمی در این زمینه داشته اند. لازم است اقدامات پیشگیرانه و بهداشتی هنگام مراجعه به بازارهای دام زنده، اماکن عرضه محصولات دامی، فروشگاه های عرضه گوشت یا ماهی تازه، دامداری ها و هر گونه تماس با دام زنده رعایت شود.

❖ امکان انتقال مکانیکی ویروس کرونا (قطرات و ترشحات آلوده انسان) به وسیله انواع دام و سایر حیوانات وجود دارد. بنابراین رعایت کامل اصول بهداشتی هنگام تماس با هر نوع حیوانی ضروری است. قبل و بعد از تماس با هر نوع دام باید دست ها را با آب و صابون بشویید. همچنین از دست زدن به چشمان، بینی و دهان خودداری کنید.

❖ احتمال انتقال بیماری از انسان به سایر دام ها مطرح شده است. بنابراین در صورت داشتن بیماری، از تماس مستقیم با دام جداً خودداری شود. از هر گونه تماس با دیگر حیوانات زنده (مانند گربه ها، سگ ها، جوندگان، پرندگان و غیره) خودداری شود.

❖ در هنگام حضور در دامداری‌ها و مرغداری‌ها، موقع سرفه یا عطسه آرنج خود را جلوی دهان قرار دهید. اگر از دستمال استفاده می‌کنید آن را در کیسه پلاستیکی قرار دهید، سپس در سطل زباله بیندازید. در صورتی که با افراد دیگری در واحد دامداری یا خارج از آن در تماس هستید، سعی کنید فاصله حداقل یک و نیم متر را با آنها رعایت کنید. از تماس با افرادی که نشانه‌های بیماری تنفسی مانند سرفه یا عطسه دارند اجتناب کنید.

❖ دامداران، روستاییان و عشایر باید به‌طور مرتب جایگاه دام را ضدعفونی و آهک پاشی نمایند. از شعله افکن نیز می‌توان برای ضدعفونی جایگاه دام استفاده نمود.

❖ فضولات ریخته شده در کف سالن شیردوشی بلافاصله بعد از اتمام شیردوشی باید خارج شود. چاله شیردوشی و کف سالن با آب فشار قوی شستشو داده شود. کاشی دیوارها و نرده‌های جایگاه دوشش برس کشیده شود. کف سالن به‌طور مرتب با مواد ضدعفونی‌کننده مناسب و مجاز ضدعفونی شود.

❖ کود و فضولات دامی محیط مناسبی برای رشد عوامل بیماری‌زا است و باعث ماندگاری آلودگی می‌شود. جمع‌آوری مرتب و منظم و حمل کود و فضولات و دام‌های تلف شده به خارج دامداری و حمل و دفع بهداشتی آنها در محل مناسب سبب جلوگیری از انتقال آلودگی می‌شود.

❖ دامداران در صورت داشتن علائم مشکوک به ابتلا به ویروس کرونا از شیردوشی دام جداً خودداری کنند. رعایت بهداشت فردی شخص شیردوش شامل پوشیدن چکمه و پیشبند، لباس تمیز، کوتاه کردن ناخن ها و شستن دست ها با آب و صابون قبل از شیردوشی ضروری است. ضمناً از دستکش مناسب برای شیردوشی استفاده شود.

❖ شستشوی پستان گاو قبل از شیردوشی با آب ولرم ضروری است. شستن سرپستانک ها و اطراف آنها کافی است و کل پستان نیاز به شستشو ندارد. سالن شیردوشی باید بعد از هر مرحله شیردوشی شستشو و ضدعفونی شود.

❖ توجه به مراقبت های بهداشتی، رعایت ضوابط و استانداردهای بهداشتی و رعایت نکات ایمنی زیستی در دامداری ها می تواند در قطع زنجیره انتقال این ویروس موثر باشد. در ضمن در صورت مشاهده هر گونه بیماری یا تلفات غیرطبیعی با اکیپ های دامپزشکی منطقه تماس بگیرید.

❖ امکان انتقال مکانیکی این ویروس با تماس از طریق آب و سطح بدن ماهی به ویژه «ماهی قرمز» وجود دارد.

منابع

سازمان دامپزشکی کشور (۱۳۹۸). مصوبات ۱۱ گانه اقدامات بهداشتی و پیشگیری مخاطرات در اماکن دامی و مراکز عرضه جهت پیشگیری از هرگونه مخاطره بهداشتی از جمله کرونا به مصرف کنندگان. تهران، سازمان دامپزشکی کشور.

<https://www.ivo.ir/?siteid=1&pageid=129&newsview=250197>

فیروزه، س. (۱۳۹۷). بهداشت شیردوشی و کاهش بار میکروبی

شیر. تهران: موسسه آموزش و ترویج کشاورزی.

The World Organisation for Animal Health (OIE). (2020).

Questions and Answers on the 2019 Coronavirus Disease (COVID-19). The World Organisation for Animal Health (OIE).

Accessed 13 March 2020, Available online: <https://www.oie.int/en/scientific-expertise/specific-information-and-recommendations/questions-and-answers-on-2019novel-coronavirus>.

عنوان: ترویج پیشگیری از شیوع بیماری کرونا در جامعه روستایی و عشایری کشور، توصیه نامه شماره سه: اقدامات پیشگیرانه و بهداشتی ارتباط با دام

پدیدآورندگان: اسماعیل کریمی دهکردی، ارکیده حیدر نژاد، سید کریم موسوی ویراستاران: حسام الدین غلامی، علیرضا سید اسحق، زینب الله مرادی

مدیر داخلی: شیوا پارسانیک

تهیه شده در: کارگروه ملی ترویج پیشگیری از شیوع بیماری کرونا در جامعه روستایی و عشایری کشور، دفتر شبکه دانش و رسانه های ترویجی

ناشر: مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی

طراحی و آماده سازی: دفتر شبکه دانش و رسانه های ترویجی

صفحه آرا: نرگس بهادر

شمارگان: محدود

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸

قیمت: رایگان

مسئولیت درستی مطالب با نویسندگان است.

برای غنا بخشیدن به محتوای آئین نامه لطفا نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود را از طریق شماره تلفن و دورنگار به شرح زیر با ما در میان بگذارید. شماره تماس ۲-۴۴۱-۶۶۴۳۰۴۴۵ و دورنگار ۴۴۵-۶۶۴۳۰۴۴۳

شماره ثبت در مرکز فن آوری اطلاعات و اطلاع رسانی کشاورزی ۳-۹۸-۹۸/۱۲/۲۷ است.

نشانی: تهران، خیابان آزادی، بین نواب و رودکی، پلاک ۲۰۵، مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی، طبقه ۱۲
تلفن: ۶۶۴۳۰۴۶۵ | تلفکس: ۶۶۴۳۰۴۶۴ | کد پستی: ۱۴۵۷۸۹۶۶۸